

I forlængelse af det vil jeg spørge, om det ikke er rigtigt, og om Det Radikale Venstre ikke vil give mig ret i, at spørgsmålet om eksklusivaftaler udelukkende er et spørgsmål om nogle aftaler mellem arbejdsmarkedets parter, og om det derfor ikke ville være det bedste, hvis ændringer på området også blev aftalt direkte mellem parterne, som jo har givet udtryk for, at de vil gøre det ved de kommende overenskomstforhandlinger.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Geday (RV):

Jeg vil forholde mig til det sidste, for det første var jo nærmest et oratorisk spørgsmål.

Det sidste, altså om parterne kan løse spørgsmålet ved en overenskomstforhandling, tror jeg vi må lade ligge til en drøftelse i udvalget. Principielt synes jeg, det er bedre, at parterne klarer det ved overenskomstforhandlingerne, end at vi skal lovgive om det, men jeg tror desværre ikke, de kan leve op til de krav, Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol stiller til os som en konsekvens af dommen. Men lad os tage det i udvalgsarbejdet.

Så synes jeg i øvrigt, det havde klædt fagbevægelsen umådelig godt, hvis den, allerede før dommen var faldet, havde valgt at afskaffe eksklusivaftaler ved en tidligere overenskomstforhandling, for som jeg sagde, mener jeg, at faglige organisationer bør konkurrere på nogle helt andre parametre end tvang.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jamen er der tale om tvang? Nej, der er ikke nogen som helst tvang for nogen som helst lønmodtagere i dette land til at være medlem af en bestemt forening. Det er der ikke.

Eksklusivaftalerne betyder jo udelukkende, at når der bliver indgået en frivillig aftale mellem en arbejdsgiver og en faglig organisation, forpligter arbejdsgiverne sig til at ansætte organiseret arbejdskraft. Der er ikke nogen tvang over for de lønmodtagere, der ikke vil være medlem af den pågældende fagforening, så jeg forstår ikke helt tanken om, at det skal være en direkte tvang, at folk skal være medlem af en bestemt forening. De kan bare lade være.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Geday (RV):

Det, hr. Jørgen Arbo-Bæhr gør, er jo, at han sætter spørgsmålstegn ved selve dommen ved

Menneskerettighedsdomstolen, men det vil jeg bede ham om at diskutere med de jurister, som måtte være særlig spidsfindige på området.

Men den enkelte person, som er på en arbejdsplads, der har indgået en overenskomst med en faglig organisation, og får at vide, at hvis man vil blive her, skal man melde sig ind i en bestemt faglig organisation, for ellers ryger man ud, den person føler det som en tvangssituation. Det vil jeg gerne bekræfte over for hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Det er jo ikke nogen nyhed, at i arbejdsmarkeds-spørgsmål er De Radikale meget liberale med opmandssager og tvungen voldgift i stedet for strejkeret osv.; det ved vi godt.

Fru Elisabeth Geday sagde, at hun gerne havde set, at man havde afskaffet eksklusivaftalerne, inden dommen faldt. Men vil Det Radikale Venstres ordfører ikke give mig ret i, at der faktisk er faldet en dom, der sagde, at det ikke er ulovligt at indgå eksklusivaftaler i Danmark? Det er faktisk ikke ret mange år siden, Højesteret traf en klar afgørelse i det spørgsmål.

Det andet er, at det er sådan, at den danske dommer ved Menneskerettighedsdomstolen sagde helt klart, at han er dybt uenig i dette lovforslag. Jeg anfægter ikke domstolsafgørelsen, men spørgsmålet er, om det ikke er aftaleparterne på arbejdsmarkedet, altså fagbevægelsen og arbejdsgiverne, som skal afskaffe forholdet, når der foreligger en klar dom og det i øvrigt er den form for arbejdsmarkedspolitik, som et flertal i Danmark har udtrykt støtte til, herunder både regeringen og de ledende parter på arbejdsmarkedet. Skulle dommen give anledning til at afskaffe eksklusivaftalerne? Og kunne den i øvrigt give anledning til det, når der er faldet en klar højesteretsdom om, at de er lovlige?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Geday (RV):

Det, jeg forholder mig til, er det politiske indhold.

Jeg mener helt alvorligt, at eksklusivaftaler hører industrisamfundet til, og jeg vil faktisk vove at påstå, at den dårlige omtale af tvang i forbindelse med eksklusivaftaler har skadet den danske fagbevægelse langt mere, end de aftaler nogen sinde har gavnet den. Den har tabt flere medlemmer på grund af diskussionen om eksklusivaftaler, end den nogen sinde har vundet